

ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ 2024-2030**NEWSLETTER ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ*****Η πολιτική για την αναπηρία σε τροχιά υλοποίησης***

Αν το 2025 ήταν μια χρονιά μετάβασης, κατά την οποία η πολιτική για την αναπηρία άρχισε να αλλάζει κατεύθυνση — από την αποσπασματική διαχείριση σε μια συνεκτική, θεσμικά οργανωμένη στρατηγική με μετρήσιμους στόχους και απτά αποτελέσματα — το 2026 είναι η χρονιά της υλοποίησης.

Με νέες παρεμβάσεις προσβασιμότητας και στοχευμένες επενδύσεις στην υποστήριξη της καθημερινότητας, την υγεία, την εκπαίδευση, τις υποδομές, οι πολιτικές για την αναπηρία αποκτούν μεγαλύτερη εμβέλεια, σταθερότητα και διάρκεια, με στόχο η πρόοδος να γίνει κανονικότητα.

Ενδεικτικά, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026: εντάχθηκαν για πρώτη φορά στο σύστημα υγείας δωρεάν προληπτικοί έλεγχοι (screening) ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους, αναπτύχθηκαν ειδικοί χώροι χαμηλής αισθητηριακής διέγερσης (sensory/soft rooms) σε σχολικές μονάδες για την υποστήριξη μαθητών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές, ολοκληρώθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις προσβασιμότητας σε εμβληματικά δημόσια κτήρια όπως το Συμβούλιο της Επικρατείας, ενώ διευρύνθηκε η πρόσβαση των ασθενών σε φάρμακα υψηλού κόστους μέσω της διάθεσής τους και από τα φαρμακεία της γειτονιάς.

Οι παρεμβάσεις αυτές αρχίζουν ήδη να αποκτούν συγκεκριμένο αποτύπωμα. Στις σελίδες του παρόντος newsletter παρουσιάζονται ενδεικτικά οι σημαντικότερες δράσεις της περιόδου Ιανουαρίου-Μαρτίου 2026, που αποτυπώνουν τη συνέχεια, τη συνέπεια και τη διεύρυνση της εθνικής στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

***Άκης Σκέρτσος, Υπουργός Επικρατείας
Επικεφαλής Συντονιστικού Μηχανισμού για τα Άτομα με Αναπηρία***

Δωρεάν προληπτικοί έλεγχοι ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους

Το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με τη UNICEF, εγκαινιάζει νέα δωρεάν προγράμματα προληπτικών ελέγχων για την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων, εντάσσοντας για πρώτη φορά σχετικά screening στο σύστημα συνταγογράφησης της ΗΔΙΚΑ.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- Έγκαιρη ανίχνευση αυτισμού ήδη από την ηλικία των 16 μηνών μέσω επιστημονικά τεκμηριωμένων εργαλείων από παιδιάτρους.
- Αξιολόγηση ψυχικής υγείας για παιδιά 6–8 ετών με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και ερωτηματολογίων, πριν την εμφάνιση συμπτωμάτων.
- Ετήσιο έλεγχο για κατάθλιψη από την ηλικία των 12 ετών και άνω.

Στην υλοποίηση των δράσεων συμβάλλουν, πέρα από τη UNICEF, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Child Mind Institute. Παράλληλα, ιδρύεται νέο κέντρο για τις νευροεπιπτώσεις και την αναπτυξιακή πρόοδο των παιδιών, ενώ εξασφαλίζεται δωρεάν πρόσβαση σε ψηφιακή πλατφόρμα με αναπτυξιακά ορόσημα, προσφέροντας καθοδήγηση και ενημέρωση στους γονείς.

Η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση, ενισχύοντας ουσιαστικά την πρόληψη και φροντίδα της ψυχικής υγείας των νέων.

Πολιτιστική συνταγογράφηση μέσω ΗΔΙΚΑ

Ξεκίνησε η εφαρμογή της Πολιτιστικής Συνταγογράφησης μέσω της Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης της ΗΔΙΚΑ. Για τους έχοντες ψυχικά νοσήματα θα μπορεί ο γιατρός τους εάν το θέλει να συνταγογραφεί και πολιτιστικές δράσεις (π.χ. επισκέψεις σε μουσεία, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, εκθέσεις) ως εργαλείο θεραπείας και αυτό θα αποζημιώνεται από τον ΕΟΠΥΥ. Σκοπός της δράσης είναι η ενίσχυση της ψυχικής υγείας, ειδικά για ασθενείς με ψυχικά νοσήματα, ως συμπληρωματική θεραπευτική προσέγγιση.

Δύο νέες καινοτόμες δομές στη Μονάδα Προστασίας Παιδιού Πεντέλης

Εγκαινιάστηκαν δύο νέες δομές στη Μονάδα Προστασίας Παιδιού Πεντέλης, με στόχο τη στήριξη της αναδοχής/υιοθεσίας και ανάπηρων παιδιών:

Χώρος Προσομοίωσης Σπιτιού

Πρόκειται για ειδικά διαμορφωμένο χώρο όπου τα παιδιά που θα δοθούν με καθεστώς αναδοχής ή υιοθεσίας σε οικογένειες, εξοικειώνονται ομαλά στο κοινωνικό περιβάλλον. Ο στόχος είναι η αποφυγή του ιδρυματισμού και η εκπαίδευση των παιδιών στα περιβάλλον ενός σπιτιού πριν μεταβούν σε ανάδοχη/θετή οικογένεια, καθώς ο χώρος προσομοιώνει συνθήκες καθημερινής οικογενειακής ζωής. Η προσαρμογή στο φυσικό χώρο ενός σπιτιού, ενισχύει τη συναισθηματική ασφάλεια και τη δημιουργία δεσμών

- Φιλοξενεί 1–2 παιδιά για έως 2 εβδομάδες
- Κόστος ανακαίνισης: 160.000 €
- Κόστος λειτουργίας 3ετίας: 1,3 εκατ. €

Ξενώνας Βραχείας Φιλοξενίας παιδιών με αναπηρία

Ανακοινώθηκε η ανακαίνιση νέας δομής για προσωρινή φιλοξενία παιδιών 6–12 ετών με νοητική ή κινητική αναπηρία, ώστε να στηρίζονται οι οικογένειες σε περιόδους ανάγκης. Πρόκειται για μία ανάγκη που έχει τονιστεί από φορείς γονέων παιδιών με αναπηρία ώστε να μπορούν να απουσιάσουν για μικρό διάστημα για λόγους υγείας ή για άλλες υποχρεώσεις.

Χωρητικότητα: έως 8 παιδιά

- Φιλοξενία: έως 1 μήνα συνολικά τον χρόνο ανά παιδί
- Καλύπτει ανάγκες όπως ιατρικές υποχρεώσεις, θεραπείες, έκτακτα περιστατικά

Επιμόρφωση παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας στις ΔΑΦ και σε κατάλληλες παιδαγωγικές παρεμβάσεις

Δημοσιεύθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το επιμορφωτικό σεμινάριο με τίτλο «εισαγωγική επιμόρφωση παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας στις ΔΑΦ (διαταραχές αυτιστικού φάσματος) και σε κατάλληλες παιδαγωγικές παρεμβάσεις (δια ζώσης)», το οποίο οργανώθηκε από το ΕΚΔΔΑ, με στόχο την ουσιαστική ενίσχυση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων των παιδαγωγών σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τις Διαταραχές Φάσματος του Αυτισμού (ΔΑΦ) στην προσχολική ηλικία.

Το πρόγραμμα εστιάζει τόσο στην κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των παιδιών με ΔΑΦ όσο και στην εφαρμογή τεκμηριωμένων, κατάλληλων παιδαγωγικών παρεμβάσεων, ενισχύοντας την ικανότητα των εκπαιδευτικών να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ανάγκες της σύγχρονης συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Το ενδιαφέρον υπήρξε εξαιρετικά υψηλό, καθώς μέσα σε λίγες μόλις ημέρες καταγράφηκαν περισσότερες από 200 αιτήσεις συμμετοχής, γεγονός που καταδεικνύει τόσο την αυξημένη ευαισθητοποίηση όσο και την επιτακτική ανάγκη για συστηματική επιμόρφωση στον τομέα του αυτισμού.

Η παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι υποχρεωτική και αφορά το προσωπικό των Δημόσιων Βρεφονηπιακών Σταθμών και των Δημόσιων Νηπιαγωγείων, ενισχύοντας τη διασφάλιση κοινών ποιοτικών προδιαγραφών στην παρεχόμενη προσχολική αγωγή.

Ανακαίνιση ειδικών σχολείων Δημιουργία δωματίων χαμηλής αισθητηριακής διεγερσης

Στην πράξη αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του προγράμματος ανακαίνισης σχολικών κτηρίων «Μαριέττα Γιαννάκου», το οποίο βελτιώνει ουσιαστικά την καθημερινότητα μαθητών και εκπαιδευτικών σε σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, 30 ειδικά σχολεία ανακαινίστηκαν και απέκτησαν σύγχρονες υποδομές, όπως νέες υγιεινολογικές εγκαταστάσεις, αναβατόρια για άτομα με κινητικές δυσκολίες, αναβαθμισμένους προαύλιους χώρους, καθώς και ειδικά διαμορφωμένους χώρους “soft rooms”.

Τα “soft rooms” αποτελούν έναν σημαντικό πυλώνα της εκπαιδευτικής προσέγγισης στην ειδική αγωγή, καθώς πρόκειται για χώρους χαμηλής αισθητηριακής διεγερσης που προσφέρουν στους μαθητές με αυτισμό ή άλλες νευροαναπτυξιακές δυσκολίες τη δυνατότητα αποφόρτισης σε στιγμές έντασης. Με αυτόν τον τρόπο συμβάλλουν στη ρύθμιση της συμπεριφοράς, στη μείωση του άγχους και στην ομαλότερη επιστροφή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενισχύοντας την ένταξη και την ασφάλεια μέσα στο σχολικό περιβάλλον.

Ταυτόχρονα, όλα τα γενικά σχολεία του προγράμματος έγιναν πλήρως προσβάσιμα.

Φάρμακα υψηλού κόστους πλέον διαθέσιμα και από τα φαρμακεία της γειτονιάς

Τα φάρμακα υψηλού κόστους (ΦΥΚ) θα διατίθενται πλέον και από τα ιδιωτικά φαρμακεία, διευκολύνοντας σημαντικά την πρόσβαση των ασθενών και περιορίζοντας την τλαιπωρία τους.

Σε πρώτη φάση, το μέτρο καλύπτει ογκολογικούς ασθενείς και ασθενείς με πολλαπλή σκλήρυνση, εξυπηρετώντας περίπου 23.000 συνταγές μηνιαίως, ενώ σταδιακά θα επεκταθεί και σε άλλες παθήσεις. Στόχος είναι να φτάσουν τις 66.000 συνταγές τον μήνα έως το πρώτο τρίμηνο του 2026.

Οι ασθενείς θα μπορούν να λαμβάνουν δωρεάν τα φάρμακά τους από το φαρμακείο της γειτονιάς τους, με την υποστήριξη των φαρμακοποιών για σωστή χρήση και ενημέρωση.

Κίνητρα για γιατρούς στα νησιά εν όψει καλοκαιριού

Με στόχο την ενίσχυση των δημόσιων δομών υγείας στα νησιά, η 2η Υγειονομική Περιφέρεια προχωρά σε πρόσκληση προς γιατρούς του ΕΣΥ, προσφέροντας ισχυρά οικονομικά κίνητρα.

Η δράση προβλέπει προσωρινές μετακινήσεις με επιπλέον αποζημίωση 2.100 ευρώ μηνιαίως, κάλυψη εξόδων μετακίνησης και διαμονής, καθώς και ημερήσια αποζημίωση. Σημαντική είναι και η συμβολή του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Στέλιος Χατζηγιάννου, που προσφέρει πρόσθετη ενίσχυση 1.500 ευρώ για γιατρούς σε μικρά και απομακρυσμένα νησιά.

Παράλληλα, οι τοπικές αρχές συνεισφέρουν με παροχές όπως στέγαση και σίτιση, ενισχύοντας την προσπάθεια κάλυψης των αυξημένων αναγκών ενόψει της θερινής περιόδου.

Πλήρως ανακαινισμένο και προσβάσιμο σε ΑμεΑ το ΣτΕ

Σε πλήρως ανακαινισμένο και λειτουργικό κτήριο, στο ιστορικό Αρσάκειο Μέγαρο, επαναλειτουργεί το Συμβούλιο της Επικρατείας, μετά από έργα ύψους 20,5 εκατ. ευρώ που χρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην προσβασιμότητα, καθώς πλέον όλοι οι χώροι είναι προσβάσιμοι σε άτομα με αναπηρία, ενώ δημιουργήθηκαν και ειδικές θέσεις στάθμευσης για την καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επαγγελματιών.

Παράλληλα, κατά τη διάρκεια των εργασιών δεν υπήρξαν καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης· αντίθετα, καταγράφηκε επιτάχυνση στην εκδίκαση υποθέσεων, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα του δικαστικού έργου.

Ένα εκατ. ευρώ σε κληρονόμους θανόντων δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ

Εκδόθηκε εγκύκλιος που επιλύει ένα χρόνιο γραφειοκρατικό κενό, επιτρέποντας την καταβολή αναδρομικών ποσών ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ σε κληρονόμους θανόντων ΑμεΑ. Τα κύρια σημεία της ρύθμισης:

Μέχρι σήμερα, αν ένα άτομο με αναπηρία απεβίωνε μετά την κατάθεση αίτησης πιστοποίησης αναπηρίας (στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας) αλλά πριν προλάβει να καταθέσει την αίτηση στον ΟΠΕΚΑ για το επίδομα, οι κληρονόμοι έχαναν τα αναδρομικά ποσά.

- Πλέον, αν κάποιος έχει υποβάλει αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και αποβιώσει, μετά την πιστοποίηση αναπηρίας δια εγγράφων, οι κληρονόμοι δικαιούνται τις προνοιακές παροχές αναδρομικά από την ημερομηνία αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας, εφόσον υποβάλουν αίτηση για επίδομα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.
- Ομοίως και στην περίπτωση που κάποιος αποβιώσει μετά την πιστοποίηση αναπηρίας και πριν την αίτηση για χορήγηση επιδόματος από τον ΟΠΕΚΑ.

Στόχος, η αποκατάσταση μιας κοινωνικής αδικίας και η διασφάλιση ότι τα ποσά που δικαιούταν ο θανών θα αποδοθούν αναδρομικά στους κληρονόμους του.

«Όλοι Digital: Ενδυνάμωση & Συμμετοχή για Όλους» Μια εθνική πρωτοβουλία για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία

Η εθνική πρωτοβουλία «Όλοι Digital» στοχεύει στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων ηλικιωμένων (65+) και ατόμων με αναπηρία (50%+).

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω 195 Κόμβων Εκπαίδευσης σε όλη τη χώρα:

- 120 κόμβοι σε δημοτικές δομές (ΚΑΠΗ, Λέσχες Φιλίας) για ηλικιωμένους σε 103 δήμους
- 75 κόμβοι σε δομές της ΕΣΑμεΑ και συνεργαζόμενων φορέων για άτομα με αναπηρία.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες, όπως: ασφαλής χρήση διαδικτύου, ψηφιακή επικοινωνία, πρόσβαση σε υπηρεσίες gov.gr, ηλεκτρονικές συναλλαγές (π.χ. e-banking).

Η ανταπόκριση των πολιτών είναι μεγάλη, καθώς μέσα σε μόλις λίγες ημέρες από το άνοιγμα της πλατφόρμας έχουν υποβληθεί περισσότερες από 2.200 αιτήσεις συμμετοχής. Το ενδιαφέρον επιβεβαιώνει την ανάγκη των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία να αποκτήσουν δεξιότητες που διευκολύνουν την καθημερινότητά τους και ενισχύουν την ισότιμη συμμετοχή τους στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική ζωή.

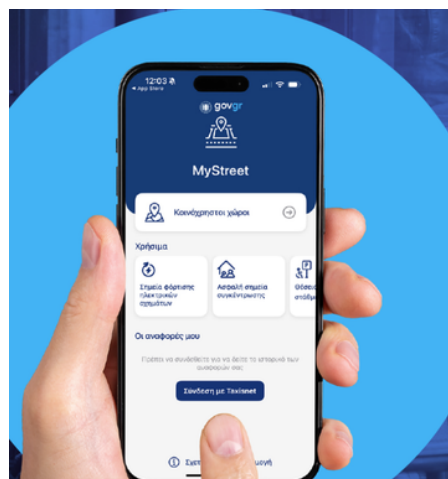
Το πρόγραμμα θα διαρκέσει έως 30 Ιουνίου 2026 και προβλέπει την εκπαίδευση 3.600 ηλικιωμένων και 2.800 ατόμων με αναπηρία.

Υλοποιείται από την ΕΔΥΤΕ (GRNET) και το ΙΝ-ΕΣΑμεΑ, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0», ενώ στηρίζεται από δήμους και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

To MyStreet επεκτείνεται: Υποδομές ΑμεΑ, ράμπες και διαβάσεις στο χάρτη – σύντομα και το Μητρώο Απινιδωτών

Τέσσερις νέες κατηγορίες γεωχωρικών δεδομένων ενσωματώνονται στο MyStreet, ενισχύοντας την καταγραφή της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στους δημόσιους χώρους.

Συγκεκριμένα, προστίθενται στοιχεία για υποδομές ΑμεΑ, όπως διαβάσεις και ράμπες, ενώ θα ακολουθήσει και η ενσωμάτωση του Εθνικού Μητρώου Απινιδωτών. Τα νέα δεδομένα συμπληρώνουν τις ήδη διαθέσιμες πληροφορίες για σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και ασφαλείς χώρους συγκέντρωσης.

Η αναβάθμιση στοχεύει στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης ψηφιακής πλατφόρμας που διασφαλίζει την προσβασιμότητα, την ασφάλεια και την ισότιμη χρήση του δημόσιου χώρου για όλους τους πολίτες.

Περισσότερες δράσεις με μια ματιά...

Υπουργείο Πολιτισμού/ Hellenic Heritage

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην καθολική προσβασιμότητα, με την ενσωμάτωση της πλατφόρμας «Εύμαιος» στο hh.gr. Τα άτομα με αναπηρία θα μπορούν κατά την κράτηση να δηλώνουν ανάγκες όπως ανελκυστήρα, αναβατόριο ή αμαξίδιο, ενώ οι ψηφιακές ξεναγήσεις θα είναι διαθέσιμες και στη διεθνή νοηματική γλώσσα.

Διασφάλιση προσβασιμότητας σε αθλητικές εγκαταστάσεις

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις Α' Εθνικής κατηγορίας πρέπει να διαθέτουν πλήρη προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία, με ευθύνη των ομάδων. Αν δεν υπάρχει σχετική βεβαίωση ή αν οι υποδομές δεν λειτουργούν σωστά, οι αγώνες διεξάγονται χωρίς θεατές μέχρι να αποκατασταθεί η συμμόρφωση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρο 39 του Ν. 5237/2025

Πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού

Αναδιρθρώνεται με στόχο την ευελιξία και την προσβασιμότητα, ενεργοποιούμενο από 1η Μαΐου 2026 με 300.000 επιταγές και προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ.

ΔΥΠΑ: 2.000 νέες θέσεις εργασίας για ΑμεΑ σε Δήμους

Ολοκληρώθηκε η υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού για συμμετοχή στο Ειδικό Πρόγραμμα Απασχόλησης 2.000 ανέργων Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ): Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη δημιουργία 2.000 νέων θέσεων εργασίας, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, για ανέργους Ατόμων με Αναπηρία, ενισχύοντας την ουσιαστική ένταξη και επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ωφελούμενοι του προγράμματος είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο μητρώο της ΔΥΠΑ, οι οποίοι κατά την ημερομηνία υπόδειξής τους ανήκουν στην κατηγορία των Ατόμων με Αναπηρία.

Γνωρίζεις ότι...;

Η Παγκόσμια Ημέρα Συνδρόμου Down γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 21 Μαρτίου...

...επειδή η ημερομηνία (21/3) συμβολίζει την τρισωμία του 21ου χρωμοσώματος — τη γενετική ιδιαιτερότητα που χαρακτηρίζει το σύνδρομο Down.

Η επιλογή της ημέρας δεν είναι τυχαία, αλλά στοχεύει στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και στην προώθηση της αποδοχής, της ισότητας και της συμπερίληψης των ατόμων με σύνδρομο Down σε όλους τους τομείς της ζωής.

**Συντονιστικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία
Προεδρία της Κυβέρνησης**

210 3385071, 072

ncamea@government.gr

www.amea.gov.gr

© 2026 Συντονιστικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, Προεδρία της Κυβέρνησης

Οι εικόνες προέρχονται από την πλατφόρμα Freerik και διατίθενται ελεύθερα πνευματικών δικαιωμάτων, καθώς και από επίσημες ιστοσελίδες υπουργείων και δημόσιων φορέων.